

ŽIVOT SVÄTÉHO MUČENÍKA, MNÍCHA A ZÁHRADNÍKA SIRÉNA SIRMIJSKÉHO.

Pamiatka svätca sa v cirkevnom kalendári oslavuje 23. 2.,

v občianskom kalendári pripadá na 8. 3.

Opis jeho života a utrpenia nachádzame v mnohých *martyrológoch* – katalógoch mučeníkov. Meno tohto svätca môžeme stretnúť v rôznych podobách – Sirénij, Sever, Seren, Siner, Sener, Sinérij, Sernef, Serneuf a dokonca Sergij. Najčastejšie sa jeho pamiatka spája s dátumom 23. 2., pretože svoj život zakončil mučenícky práve v tento deň v roku 307 po Chr. Jednotlivé miestne cirkvi poznajú aj iné dni pamiatky tohto svätca, či už z dôvodu chýb prepisovateľov, ale aj z iných dôvodov. Spoločne sa spomína s ďalšími sirmijskými mučeníkmi 21. a 22. 2., a samostatne aj 6. 5., kedy boli prenesené jeho ctené ostatky. V niektorých zápisoch sa dni jeho pamiatky uvádzajú ako dni svätcovho narodenia a mesto Sirmium (dnešná Srijemska Mitrovica v Srbsku) ako jeho rodné mesto. Toto však netreba chápať doslovne, ale v duchu kresťanskej Tradície, ktorá deň zakončenia života chápe ako deň narodenia sa pre Nebeské Kráľovstvo. Panónia patrila do správnej oblasti - diecézy Ilyrik, ktorej hlavným mestom bolo Sirmium. Hovorí sa, že od prvých rokov existencie Cirkvi bolo osvietené kresťanskou zvesťou a stalo sa známym vďaka mnohým mučeníkom. O Sirénovi je však známe, že bol Grék a v Panónii sa nenarodil, iba tu strávil záver života, aj mučenícky zomrel. Pramene o tom podávajú úplnú zhodu. O jeho predošlom živote vieme málo. Stručne sa uvádza, že po prijatí krstu bol vychovaný v pravej Christovej viere, ako dospelý zanechal pozemské blahá, priateľov i vlast' a putoval po svete, aby našiel vhodné miesto, kde by slúžil Bohu v samote, panenskej čistote, pokání a modlitbe. V panónskom Sirmiu sa usadil, lebo mu poskytovalo možnosť anonymného pobytu v cudzine. Sirén patrila do počtu tých, ktorí boli ešte v dobách prenasledovaní nazývaní mníchmi či pustovníkmi a viedli pustovnícky život vo vlastnom dome, alebo na pustých miestach. Povoláním bol záhradník, preto aj tu si zadovážil sad, ktorý zručne obrábal a zušľachtľoval. Ovocie a zelenina z neho mu zabezpečovali obživu pre jeho pustovnícky spôsob života. Keď sa začiatkom 4. st. po Chr. začali prenasledovania, rozhodol sa načas odísť a ukryť sa, no neskôr sa opäť vrátil späť. Pre prácu využíval čas skorého rána a neskorého večera, kedy bola oblasť takmer ľudoprázdna. O okolnostiach jeho mučeníctva sa v prameňoch uvádza udalosť, kedy sa raz v neskorú večernú hodinu začala po jeho sade v sprievode dvoch dievčat prechádzať istá vysokopostavená, no žiadostivá žena, ktorú Sirén ostro a s krikom vyhnal, pripomenúc jej dobré mravy. Táto, urazená výčitkou, napísala list svojmu mužovi - vojakovi, ktorý bol členom osobnej stráže cisára Maximiána a upovedomil ho o spôsobenej krivde. S cisárskym výnosom sa dostavil k správcovi provincie, aby Siréna predviedli pred súd. Vyšetrovaný svätec na obvinenia odpovedal: „*Žiadnu váženú paniu som neurazil..., no spomínam si, že pred istým časom sa akási žena predierala v nepatričnom čase mojou záhradou, a ja som na ňu zakričal i riekol, že sa jej nepatrí, aby tu bola, a že sa má vrátiť, aby bola v takúto hodinu doma pri svojom mužovi.*“ Keď to vojak počul, začervenal sa, zamĺkol a odišiel, nepožadujúc pre nactiutŕhača žiadny trest. No správca, hoci mu bola jasná Sirénova nevina i dobrota, predsa nadobudol podozrenie, že tento záhradník je kresťan. Správca sa spýtal svätého: „*Akú vieru vyznávaš?*“ Ten bez váhania odvetil: „*Som kresťan.*“ Správca mu riekol: „*Kde si sa dosiaľ skrýval? A ako sa ti podarilo vyhnúť sa prineseniu obete bohom?*“ On odpovedal: „*Tak, že Bohu bolo milé, aby ma až do terajšieho času zachoval v tele. Keďže však teraz Mu je milé, aby som sa ukázal, som pripravený zniesť útrapy pre Jeho meno, aby som mal podiel v Jeho Kráľovstve.*

Iné Životy uvádzajú aj takéto slová: „*S plačom som sa obrátil na Hospodina, aby mi na istý čas zachránil život. A vyzeralo to tak, že ma odvrhol, ako kameň, ktorý nie je*

vhodný pre Jeho stavbu. No dnes na mne prejavil Svoju dobrotu a berie ma, aby som tam vstúpil. Napokon som pripravený vydržať všetko za Jeho meno, aby ma potom On prijal s Jeho svätými do Svojho Kráľovstva.“ Správca mu s hnevom riekol: „Výborne! Raz sa ti podarilo útekem vyhnúť sa splneniu cisárskych ediktov a skryl si sa, aby si nemusel priniesť obeť bohom. Ako trest za tvoje priestupky ti zotnú hlavu.“

Svätca hneď zdrapili a priviedli na miesto jeho martýria, kde mu sťali hlavu. Z rúk nepriateľov kresťanstva prijal mučeníctvo za svoju čistotu, prísne, výchovné a mravné správanie. Niektoré Životy spájajú Siréna s vojakom cisárskej gardy priateľstvom a ochranou, ktorú mníchovi poskytoval v začiatkoch prenasledovania, no potom ho v hneve za urážku manželky udal.

Neskoršie boli jeho sväté ostatky prenesené do Galie (dnešné Francúzsko) a uložené v istom kolegiálnom chráme, kde bolo sídlo kapituly – katedrálneho chrámu a zboru kanonikov – kňazov, ktorí boli určení na pomoc miestnemu biskupovi a nežili individuálne, ale spolu v biskupskom dome a na spôsob mníšskeho života boli spojení pravidlami – kánonmi. Toto kolégium bolo zasvätené svätému Sirénovi. Môže byť, že tu bol aj monastier. Do tejto dedinky zvanej Billom priniesol ostatky biskup Juvenál z Auvergne a vďaka tomu získala aj pomenovanie „Záhroda svätého Sernefa“. Sem prichádzali miestni obyvatelia hlavne, keď bola potreba dažďa, či jasného počasia, aby sa vo viere utiekali k slávnemu zástancovi, dožadujúc sa získať potrebné. Neskôr boli umiestnené aj v Bohorodičkinom chráme v Auvergne zvanom Notre-Dame (Našej Panej). Mnísi auvergueského opátstva oslavovali pamiatku mučeníka dva razy v roku – pôvodný deň pamiatky 23. 2. v chráme v Billom a 6. 5. (prenesenie ostatkov) v chráme Božej Matky v Auvergne. Časť Sirénových svätých ostatkov sa podnes nachádza aj u pravoslávnych kresťanov. V monastieri svätého Eliáša v Odeze je uložená jeho divotvorná hlava, pričom úcta k tomuto svätcovi sa šíri a rastie v chrámoch nielen v Odeze, ale aj na Ukrajine a v Rusku.

Dobrý záhradník, vypros nám Božskú vlahu!

Na základe <http://prepodobnii.org/akafist/sireniy-pannoniyskiy.pdf>,
spracoval jer. Peter Dobrík.